

§ 139 **Österbottens välfärdsområde, Avslutande av allmänmedicinska avdelningen i Vörå, utlåtande**

Kommundirektörens beredning:

Jan Finne, jan.finne@vora.fi, tfn 040 568 3400

Österbottens välfärdsområde begär utlåtande rörande avslutande av allmänmedicinska avdelningen i Oravais.

Österbottens välfärdsområde har på många områden nationellt sett höga kostnader för vård och service. Hit hör även kostnaderna för vård på allmänmedicinsk avdelning. Trots de platsminskningar på de allmänmedicinska avdelningarna som genomförts 2023–2024 och som redan planeras inför 2025, finns det fortsättningsvis ett behov av att minska allmänmedicinska vårdplatser, även om det nu planeras i en snabbare takt än vad som ursprungligen var tänkt. Då minskningen av boendeplatser i Vörå initialt planerades vara större än i nuvarande förslag, var tanken att verksamheten på allmänmedicinska avdelningen i Vörå fortsätter tills vidare. Att samtidigt planera stängning av en hel boendeenhet och en avdelning har bedömts att tillfälligt ge för stor belastning på vårdtrappan.

Den allmänmedicinska avdelningen har 15 platser och har under 2024 ändrat inriktning så att den numera främst har patienter i behov av längre vårdtider av andra än akuta medicinska orsaker. Avdelningen betjänar befolkningen främst i mellersta delen av välfärdsområdet, efter att avdelningens inriktning ändrade har ca 60% av vårdperioderna utgjorts av invånare i Vörå, resterande del av patienterna har främst kommit från Vasa och Korsholm. Sett till befolkningsunderlag har Vörå tillsammans med Kristinestad och Malax den största användningen av dygnet runt vård och det finns ett stort behov av en utveckling mot mera öppna och halvöppna vårdformer.

Det mobila sjukhuset har inlett sin verksamhet i välfärdsområdets mellersta område under innevarande år har goda förutsättningar att betjäna hela befolkningen på kommunens område. Erfarenheterna är positiva. Om avdelningen stänger får också hemsjukhuset en allt viktigare roll. För att hemsjukhuset ska kunna fungera optimalt krävs en viss förstärkning av personalresursen och utrymmen i anslutning till social- och hälsocentralen i Oravais.

En stängning av allmänmedicinska avdelningen skulle enligt beredningen med beaktande av andra behövliga satsningar ge en inbesparing på årsnivå på ca 1,9 milj. euro. Om stängningen planeras till 31.3.2025 är inbesparingen under nästa år 1,4 milj. euro. I sparsumman ingår även minskade hyreskostnader på ca. 320 000 euro / år. Ifall avdelningen avslutas är det möjligt att använda en del av utrymmena också i fortsättningen, så att till exempel socialvårdens klientmottagning kan flytta till social- och hälsocentralen i Oravais. Motsvarande hyresinbesparing fås då av att välfärdsområdet istället avstår från andra utrymmen.

Vörå kommun understöder inte avslutande av den allmänmedicinska avdelningen i sin helhet och tycker det är problematiskt att verksamheten under det senaste året skiftat karaktär, vilket också ger uppenbara frågetecken kring vad som egentligen hände efter senaste beslutet för snart ett år sedan. Här uppmanar kommunen till att dialogen och öppenheten är mycket viktig speciellt i förändringslägen. Kommunen har en stor förståelse för att konkreta sparåtgärder ska vidtas och kommunen har en god beredskap att delta i ett gemensamt utvecklingsarbete för att effektivisera servicen och få ner kostnaderna. Kommunen är beredd på att välfärdsområdet avstår från utrymmen i förvaltningshuset i Oravais och social- och hälso-centralen i Vörå. Detta ger en omedelbar inbesparning i hyresutgifterna. Kan också annan verksamhet som till exempel hemsjukhuset och hemvården koncentreras till enhetliga utrymmen i Oravais kan ytterligare inbesparningar göras. Kommunen önskar att välfärdsområdet tillsammans med kommunen och den lokala personalen utarbetar effektiviseringsåtgärderna, eftersom endast samarbete kan trygga utvecklingen framåt. Eventuellt kan den allmänmedicinska avdelningen kvarstå med mindre platser för att betjäna de över 75-åringar i regionen som väntar på boendeplats med heldygnsomsorg. Att vården behövs i mellanlägen är självklart och sett till placeringen av allmänmedicinska avdelningen kan konstateras att den lätt kan betjäna både söderut och norrut.

En överanvändning ska givetvis inte förekomma. Också ett samarbete med privata vårdproducenter och eventuellt tredje sektorn kunde öppna för ny service och avlasta både den tyngre vården och utrymmes användning i Oravais. Kommunen önskar också att bolagiseringen av fastigheterna kunde framskrida med snabb tidtabell.

Som utlåtande framför kommunen avslutningsvis att kommunen gemensamt med välfärdsområdet önskar samarbeta för att uppnå den avsedda inbesparingsnivån genom konkreta gemensamma åtgärdsförslag. Kommunen ser inte att en indragning av allmän medicin skulle åstadkomma en inbesparing av den avsedda storleken och det finns plats för utveckling som hör ihop med mottagningsverksamheten i Oravais. Kommunen ser här också ett behov av den palliativa "hospicevården", som kan ges utanför Vasa, som ett viktigt argument för en viss avdelningsverksamhet i Oravais.

Tillägg till beredningen;

Vörå kommun kan inte acceptera en stängning av den allmän medicinsk avdelning-
end och påpekar att behovet av en mellanform av avdelning kommer att behövas i
ännu högre grad framåt.

Kommundirektörens förslag:

Jan Finne, jan.finne@vora.fi, tfn 040 568 3400

Kommunstyrelsens utlåtande i enlighet med beredningen.

KST § 139

BESLUT:

Enligt förslag.

VÖRÅ KOMMUN

Kommunstyrelsen

PROTOKOLLSUTDRAG

Dnr: VÖRÅ/467/2024

--

Ann-Britt Backull anmälde intressejäv och avlägsnade sig under ärendets behandling.

--